

ΑΡΘΟΥΡΟΣ ΣΟΠΕΓΧΑΟΥΕΡ.

Ἀπὸ πολλοῦ οἱ Ἀναγνώσται τῆς Κλειῶς ἔλαβον οικειοτητά τινα πρὸς τὰς ἰδέας ἑνὸς τῶν μεγαλοφυστέρων ἀντιπροσώπων τῆς νεωτέρας γερμανικῆς φιλοσοφίας, τοῦ ἀγελάστου Σοπεγχάουερ. Παρατιθέντες σήμερον τὴν εἰκόνα αὐτοῦ συνοδούμεν μετὰ βραχείας βιογραφικῆς σκιαγραφίας, εἰς τὰ κυριώτερα περιωρισμένης, καθ' ὃν τρόπον ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ συνελέξαμεν μέχρι τοῦδε πᾶν ὅ,τι καὶ τοὺς μὴ ἐξ ἐπαγγέλματος φιλοσοφοῦντας δύναται νὰ ἐνδιαφέρῃ. Ὁ ἡμέτερος Συγγραφεὺς ἐγεννήθη τῇ 10/12. Φεβρουαρίου 1788 ἐν Δάντσιγ, ἔνθα ὡς ἐπισημότατος ἔμπορος διέτριβεν ὁ πατήρ του. Ἡ γνωστή, ὡς δόκιμος ὀπωσοῦν συγγραφεὺς διηγημάτων καὶ ὀδοιπορικῶν, μήτηρ του Ἰωάννα ὡς καὶ ἡ ἀδελφὴ Ἀδέλα συνετέλεσαν πολλαχῶς εἰς τὴν πρῶιμωτάτην τοῦ παιδὸς ἀνάπτυξιν, εὐρυνθεύσαν κατόπιν διὰ τῆς βαθείας σπουδῆς τῆς ἀγγλικῆς καὶ γαλλικῆς φιλολογίας, ἃς νεαρώτατος ἐμελέτησε διατρίψας ἐναλλάξ ἐν ταῖς οικείαις χώραις. Τῷ 1809 ἐνεγράφη ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Γοττίνης καὶ διήκουσε φυσικῶν καὶ ἱστορικῶν μαθημάτων, ἅτινα ἰδιαζόντως ἠγάπησε, δι' ὅλου τοῦ βίου διατελέσας ἐνημέρος πασῶν τῶν προόδων, ὅσαι ἐγένοντο τότε ἐν Ἀγγλίᾳ μάλιστα καὶ Γαλίᾳ εἰς τὴν φυσικὴν, τὴν χημειαν, τὴν ὀρυκτολογίαν, βοτανικὴν, ζωολογίαν καὶ ἀνατομίαν πρὸ πάντων. Πάντα ταῦτα οὐσιωδῶς ἐπέδρασαν ἐπὶ τοῦ φιλοσοφικοῦ αὐτοῦ συστήματος, διακρινομένου ἀφ' ὅλων τῶν μετὰ τὸν Κάντιον γερμανικῶν φιλοσοφημάτων διὰ τῶν εὐρυτάτων αὐτοῦ ἀρχῶν. Τὴν πρῶτην πρὸς τὸ φιλοσοφεῖν ὠθησιν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ καθηγ. Schulze, ὃς μάλιστα ἠκολούθησε καὶ τὴν συμβουλήν, ὅπως πρῶτους πάντων μελετήσῃ τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Κάντιον, καὶ ἔπειτα λάβῃ εἰς χεῖρας τὰ ἔργα τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ Σπινόζα, δι' ὅπερ οὐδέποτε μετενόησεν ὁ βραδύτερον μέγας τῶν χρόνων ἡμῶν σκεπτικός. Ἀνακηρυχθεὶς διδάκτωρ ἐν Ἰέννη μετέβη εἰς Βεῖμάρην, ἔνθα ἐγνώρισεν τὸν Γκαίτε, διδάξαντα αὐτὸν τὴν περὶ χρωμάτων διδασκαλίαν του καὶ οικειότατα ἐξ ἐκτιμήσεως καὶ ἀγάπης πρὸς αὐτὸν διατεθέντα. Κατὰ τὴν ἐν Δρέσδη τετραετῇ μέχρι τοῦ 1818 διατριβῆν καὶ διηνεκῇ εἰς μελέτας ἐνασχόλησίν του ἐξέδωκε τὴν „περὶ

ὀράσεως καὶ χρωμάτων“ πραγματείαν του, καὶ μετὰ ἐν ἔτος τὸ περίπυστον ἔργον του „ὁ Κόσμος ὡς βούλησις καὶ παράστασις“.

Ἄλλ' ἡ ἀπροσδόκητος ἀφάνεια, εἰς ἣν περιέπεσε τὸ ἀριστούργημα ἐκεῖνο, καὶ ἡ δόξα, ἧς ἀπῆλαυε συγχρόνως ὁ μεγαλοφυῆς θορυβοποιὸς Ἐγγελοσ, ὑπῆρξαν τὰ πρῶτιστα αἰτία τῆς σιωπηλῆς τοῦ Σοπεγχάουερ μισανθρωπίας. Τὴν γόνιμον ταύτην σιωπὴν διέκοψε διὰ τῆς δημοσιεύσεως δύο ἄλλων περιφήμων συγγραμμάτων τῆς „βουλήσεως ἐν τῇ φύσει“ καὶ τῆς „ἐλευθερίας τῆς βουλήσεως“.

Ἐπὶ τριάκοντα κατόπιν ἔτη ἐξῆ ὁ ἄγνωστος φιλόσοφος ὡς τοῖς πᾶσι γνωστός μισάνθρωπος, εἰς τοὺς μονήρεις δὲ περιπάτους αὐτοῦ μόνον σύντροφον εἶχε τὸν μικρὸν του κῦνα. Ἀόρατοί τινες δεσμοὶ τῆς συγχρόνου παγκοσμίου φιλολογίας συνδέουσι τὸν εὐφάνταστον, ἀλλὰ καὶ μελαγχολικώτατον φιλόσοφον μετὰ τοῦ ἰταλοῦ Λεοπάρδη, τοῦ Βύρωνος, τοῦ γάλλου Μυσσὲ καὶ ἄλλων τινῶν κατηφῶν πνευμάτων, τὰ ὅποια καθ' ὅλην τὴν ἐπὶ γῆς διαμονὴν των δὲν κατώρθωσαν νὰ ἐξεύρωσι τὰ αἰτία τῆς ἀνεξιγήτου στενοχωρίας των.

Ἡ μεγίστη τῶν ἀρετῶν τοῦ Σοπεγχάουερ ἦν ἡ βαθεῖα καὶ ἀκρα σοβαρότης μετ' ὃν ἐμελέτα τὴν φιλοσοφίαν,

ἀφίνων τοὺς ἄλλους, ὡς ἔλεγε, νὰ τὴν ἐπαγγέλλονται. Τολμηρὸς καὶ ἀφοβὸς εἰς τὰς σκέψεις του κατήντα εἰς συμπεράσματα ὑπερμαχοῦντα τῆς ἀπολύτου ἀληθείας, ἧς τὰ δξύτερα βέλη ἐξεσφονδόνισε κατὰ τῆς κεφαλῆς τῶν ὀπαδῶν πασῶν τῶν σχολῶν τοῦ ἀμοιβαίου θαυμασμοῦ, ὧν προΐσταντο ἐνίοτε μεγάλοι τῶν χρόνων ἐκείνων ἐξοχώτητες. Ὅτε δὲ βραδύτερον διὰ ζωηρᾶς ἐν Ἰταλίᾳ λογοκρισίας ἀνεγνωρίσθη ἡ ὑπέροχος τοῦ συγγραφέως ἀξία καὶ ἡ πνευματικὴ πρὸς τὸν περιπαθέστατον Λεοπάρδην συγγενεία του, διερράγη περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του καὶ ὁ περικαλύπτων αὐτὸν πέπλος τῆς ἀφανείας καὶ συνέρρεον παρ' αὐτῷ πλῆθος θαυμαστῶν καὶ ὁμοτίμων. Ἐκτοτε παρεδόθη αὐτῷ τὸ σκήπτρον, ὅπερ ἐντίμως διεμφισβήτησε καὶ ἀπέκτησεν ὡς ἐνθερμος τῆς ἀληθείας φίλος. Ὁ Σοπεγχάουερ ἀπέθανεν τῇ 9/21. Σεπτεμβρίου 1860 ἐν Φραγκφούρτη.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

3. EMMANOÏHA Δ. ΡΟΪΔΟΥ ΠΑΡΕΡΓΑ. Ἐκδιδόντος Δημητρίου Ι. Σταματοπούλου. Ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ Τυπογραφείου Ἀνδρέου Κορομηλά, 1885. — Σελ. κδ' καὶ 280 εἰς 8^ο. Μίαν τῶν κομψωτέρων καὶ πολυτιμωτέρων ἐκδόσεων τῶν Καταστημάτων Ἀνδρέου Κορομηλά ἀποτελεῖ ὁ πρῶτος οὗτος τόμος τῶν *Παρέργων* τοῦ κ. Ροΐδου, ὧν τὴν εἰς ἐν ὅλον συναγωγὴν εὐφροσύνης ἐχαιρετίσαμεν πρὸ πολλοῦ, φρονούντες, ὅτι ἐρημνεύομεν τὴν κοινὴν διὰ τὸ κατόρθωμα τοῦ φιλοτίμου Ἐκδότου ἐπιμύθησιν. Μετὰ τὴν γνωστὴν ἤδη τοῖς ἡμετέροις Ἀναγνώσταις εἰσαγωγὴν τοῦ Συγγραφέως περὶ γλώσσης ἐπιτάσσονται αἱ ἐξῆς ἐκ τῶν καλλίστων αὐτοῦ διατριβῶν: Τὰ στιγματα. — Αἱ Μάγισσαι τοῦ Μεσαιῶνος. — Οἱ βρυκόλακες τοῦ Μεσαιῶνος. — Ὁρέστης καὶ Πυλάδης. — Χρυσῆς. — Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης. — Πέτρος ὁ β'. τῆς Βρασιλίας. — Τί εἶναι φιλακαλία. — Ἡ ἀμφίβλος ζωή. — Περὶ τῆς συμφορωτέρας εἰς τὴν διάνοιαν μελέτης. — Περὶ ἰκανοποιήσεως. — Οἱ Ρωμαῖοι δούλοι καὶ ὁ Χριστιανισμός.

— Ημερολόγιον ὁμογενοῦς. — Ἐπιστολὴ Ἀγγλίδος περὶ Γλυπτικῆς. — Ἀσμοδαϊκόν. — Μωσαϊκόν. — Περὶ τῶν σήμερον Ἑλλήνων.

4. ΚΗΡΥΞ, σύγγραμμα περιοδικὸν κατὰ μῆνα ἐκδιδόμενον τῇ συνεργασίᾳ πολλῶν λογίων. Ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἔτος Α'. 1885. Συνερίζον τὰς ἐθνικὰς καὶ κοινωνικὰς ὑπηρεσίας τοῦ προγενεστέρου *Θρονοῦ*, καὶ ἀντιπροσωπεῖον τὸν ὁμώνυμον ἐκείνῳ ἑλληνικὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει *Σύλλογον* τὸ περιοδικὸν τοῦτο εἶνε ἀξιον πάσης ὑποστηρίξεως.

5. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΟΣ ΤΗΣ ΑΜΠΕΛΟΥ. *Φύσις καὶ θεραπεία τῆς νόσου*, ὑπὸ Π. Γενναδίου, καθηγητοῦ καὶ διδάκτορος τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν. Ἐν Ἀθήναις. Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ εὐλόπως συνοψίζεται ἡ ἀκριβὴς διάγνωσις καὶ θεραπεία τῆς νόσου τῶν ὑμπελῶν ἐπὶ τῇ βάσει πασῶν τῶν συγχρόνων ὑπὸ ἐξῆων ἐπιστημῶν καὶ ἰδίων τοῦ Συγγραφέως γενομένων παρατηρήσεων.